

Катедра „Предприемачество”, Бизнес факултет УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

УТВЪРЖДАВАМ:

ПРОФ. Д-Р МАТИЛДА АЛЕКСАНДРОВА-БОШИНАКОВА
ЗАМЕСТНИК-РЕКТОР ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ

Въпросник

за държавен изпит на специалност „Предприемачество“

Раздел I. Същност, роля и характеристики на предприемаческата дейност

1. Предприемачеството като двигател на социално-икономическото развитие и бизнес дисциплината на XXI век. Проявления в различни контексти – социално-икономически, културно-религиозен, географски.
2. Видове предприемачество – женско, младежко, малцинствено, трансгранично, глобално. Специфични характеристики и проявления в български контекст.
3. Социално предприемачество: същност и особености. Фигурата на социалния предприемач.
4. Технологично-базирани предприятия и технологично-базирано предприемачество. Технологична екосистема. Интернет и дигитални платформи за технологично-базирано предприемачество.
5. Корпоративно предприемачество: същност, особености, сравнителен анализ с предприемачеството в МСП. Влияние на външната бизнес среда и корпоративните стратегии на фирмата върху корпоративното предприемачество.
6. Корпоративно предприемачество: форми, стратегии и средства за неговото интензифициране. Влияние на организационната структура на управление и фирмената култура върху корпоративното предприемачество. Чужди и наши добри практики.
7. Арт и креативно предприемачество. Креативна икономика, креативна индустрия и креативна класа. Креативният бизнес (предприятие). Креативните предприемачи.
8. Фамилен бизнес: същност и специфични характеристики. Управление, трансфер и унаследяване на фамилияния бизнес.
9. Теории за предприемачеството. Ф. Хайек, Й. Шумпетер. Схващанията на П. Дракър. Други съвременни теории за предприемачеството.

Раздел II. Предприемаческият процес. Създаване на ново предприятие

10. Фигурата на бизнес предприемача: характеристики, роли, поведение. Примери.
11. Психология на поведението на предприемача: характеристики, способности. Примери.
12. Анализ на бизнес средата и разкриване на предприемачески възможности.
13. Търсене, генериране, оценка и избор на идея за стартиране на нов бизнес.
14. Разработване на бизнес план за стартиране на нов бизнес: структура и съдържание на отделните елементи. Логически връзки между отделните елементи.
15. Методически основи на разработването на бизнес план. Мисия и цели на новото предприятие. Маркетингов анализ и план.
16. Операционен и организационно-управленски раздели на бизнес плана. Оценка на риска. Финансов план.

Раздел III. Основни характеристики, поведение и подкрепа за МСП

17. МСП в националната и глобалната икономика. Класификация на МСП и задачи, решавани чрез тях, включително в страните, осъществили преход към пазарна икономика.
18. Финансиране и кредитиране на МСП. Традиционни и нетрадиционни източници. Финансиране на конкретни проекти на МСП.
19. МСП в мрежовата икономика. Същност и особености на индустриалните клъстери, субконтракторните вериги и предприемаческите мрежи. Примери.
20. Нормативна, институционална и програмна подкрепа за МСП. Анализ и оценка на ефективността и ефикасността ѝ в българските условия.
21. Техническа инфраструктура (подкрепа) за МСП: бизнес центрове, бизнес (иновационни) инкубатори и технологични паркове.

Раздел IV. Управление и растеж на МСП

22. Управление на МСП: специфични характеристики, подходи и методи (сравнителен анализ с управлението на големите предприятия).
23. Управление на МСП в първата (критична) година след старта и във фаза зрялост: специфики, методи/инструменти, организационни промени, системи за подпомагане на планирането и решенията. Примери.
24. Маркетинг на МСП: специфични маркетингови стратегии и методи.
25. МСП в трудни условия: кризи, оцеляване, фалит/банкрут. Особенности, индикатори, мерки за противодействие и справяне. Примери.
26. Стратегическо управление в МСП: особености и типология на стратегиите. Примери.
27. Управление на растежа на МСП. Модели на растеж и влияещи фактори. Примери.

28. Професионализиране на управлението на растящата фирма. Примери.

29. Предприемачески мениджмънт. Бизнес модели. Примери.

Раздел V. Други аспекти на предприемаческата дейност и МСП

30. Интернационализация на дейността на МСП:

мотиви, стратегии и бариери за преодоляване. Примери.

31. Българските МСП в интернационална бизнес среда. Проблеми и решения.

32. Иновационен процес в МСП - обща характеристика, равнища, особености и функции, етапи, фази и дейности в иновационния процес.

33. Дигитален бизнес и дигитална трансформация. Същност, характеристики, архитектура/система на дигиталния бизнес в МСП (основни модели).
Дигитализация срещу дигитална трансформация и технологии за дигитален бизнес.
Стратегия и управление на дигитални проекти (етапи и ключови показатели за ефективност – KPI's).

34. Дигитален растеж на МСП - модел, стойност и онлайн пазар. Бизнес модел в дигитална среда (Business Model Canvas). Стойностно предложение и позициониране на пазара. Онлайн присъствие: уебсайт, SEO, социални медии. Дигитален маркетинг и онлайн продажби – кампании, стратегия, метрики.

35. Корпоративна социална отговорност: същност и дефиниции. Области на насоченост на КСО и примери от практиката, включително за МСП.

ЛИТЕРАТУРА

А. Основна

1. Материали от лекции и упражнения.
2. Тодоров, К., *Бизнес предприемачество*, БАРМП, второ редуцирано и актуализирано издание, С., 2015.
3. Тодоров, К., *Бизнес предприемачество*, I и II част, БАРМП, С., 2011.
4. Тодоров, К., *Стратегическо управление в малките и средните фирми*, I и II том, Сиела, С., 2001.
5. Василска, М., *Създаване и развитие на нов бизнес*, АИ – УНСС, С., 2026.
6. Дракър, П., *Иновации и предприемачество*, Изд. „Класика и Стил“, С., 2002.
7. Михалкова, Л., *Психология на предприемаческата дейност*, УИ „Стопанство“, С., 2010.
8. Bridge, S., K. O'Neill, *Understanding Enterprise, Entrepreneurship and Small Business*, Fifth Edition, Palgrave Macmillan, London, 2018.
9. Burns, P., *Corporate Entrepreneurship. Building the Entrepreneurial Organization*, Second Edition, Palgrave Macmillan Ltd., New York, 2008.
10. Callan, G., *Digital Business Strategy: How to Design, Build, and Future-Proof a Business in the Digital Age*. Walter de Gruyter, 2023.
11. Hisrich, R. D., M. P. Peters, D. A. Shepherd, *Entrepreneurship*, Tenth Edition: McGraw-Hill Education, 2017.
12. Scherdin, M. & Zander, I., *Art Entrepreneurship*, Cheltenham, UK etc.: Edward Elgar, 2011.

Б. Допълнителна

1. Висема, Х., *Управление чрез малки структурни единици*, БАРМП, С., 1998.
2. Георгиева, С. Д., Георгиева, С. Ц., Давидков, Цв., Йорданова, Д., Коларов, К., Пенчев, П., Симеонова-Ганева, Р. *История на българското предприемачество*, София: ИАНМСП, 2022 г.
3. Георгиева, С., *Основи на предприемаческата дейност*, ИК-УНСС, 2024
4. Кирилов, К., *Стартъп в BG*, издание на автора, С., 2020.
5. Национална стратегия и закон за МСП, www.sme.government.bg
6. Портър, М., *Конкурентното предимство на нациите*, Изд. „Класика и стил“, С., 2004.
7. Фламхолц, Е., И. Рандъл, *Болки на растежа. Изграждане на устойчиво успешни организации*, Издателска къща „МаК“, С., 2017.
8. Цветанов, Вл., *Бизнес растеж – как да го постигнем*, изд. „Изток-Запад“, С., 2020.
9. Цветкова, Д., *Корпоративно предприемачество*, АИ – УНСС, С., 2026.
10. Barringer, B. & R. D. Ireland, *Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures*, Fifth edition, USA, Pearson Education, 2016.
<https://slims.bakrie.ac.id/repository/ced78868f5907b8e484ecfaa8feb7d61.pdf>
11. Bouchard, V. and Fayolle, A., *Corporate entrepreneurship*. Routledge, 2017.
12. Hanlon, A., *Digital Marketing: Strategy, Planning & Disruption* (3rd ed.). SAGE, 2025.
13. Henry, C. & De Bruin, A. (Eds.), *Entrepreneurship and the Creative Economy. Process, Practice and Policy*, Cheltenham, UK etc.: Edward Elgar, 2011.
14. Kuratko, D.F. and Hornsby, J.S., *New Venture Management: The Entrepreneur's Roadmap for Development, Management, and Growth*. Routledge, 2020.
15. Nilsson, N., *The Entrepreneurial Process. Seeing and Seizing Opportunities*, New York, Routledge, 2021.
16. Sponder, M., Khan, G. F., & Feroz, A. K., *Digital Analytics for Marketing* (2nd ed.). Routledge, 2024.
17. Timmons, J., R. Adams, St. Spinelli, *New Venture Creation: Entrepreneurship for the 21st Century*, Tenth Edition: McGraw-Hill Education, 2016.

Въпросникът е приет на заседание на КС на катедра „Предприемачество“ с Протокол № 5/16.02.2026 г.

Съставили:

Преподавателски екип на катедра „Предприемачество“

ръководител катедра:

(доц. д-р Костадин Коларов)